

Juli 2004

Beste leden en sympathisanten van De Groenen,

In deze gevarieerde zomereditie van GRAS veel aandacht voor de actualiteit. Verder doen wij verslag van het partijcongres, waar Igor Cornelissen terugblikte op tien jaar De Groenen in Zwolle. Zijn toespraak is het zeker waard om terug te lezen.

Wilt u reageren op één van de artikelen, of een andere bijdrage leveren aan GRAS? U kunt ons bereiken via het landelijk secretariaat of een e-mail sturen naar: TITASH@hetnet.nl De deadline voor de volgende GRAS is 10 september a.s.

Namens het partijbestuur,
Frank Plate

Biologische landbouw

De Groenen maken zich al jaren sterk voor stimulering van biologische landbouw. Hoewel de biologische sector groei vertoont, bedraagt het marktaandeel van biologische producten binnen de totale omzet aan voedingsmiddelen slechts 1,6%. Nederland is in Europees verband een middenmoter.

Het DB van De Groenen, met name Rob Verlinden, heeft de afgelopen maanden met het thema biologische landbouw herhaaldelijk de publiciteit gezocht. Dit heeft onder andere geleid tot de volgende ingezonden brief, namens De Groenen geplaatst in Trouw d.d. 24 april 2004.

“Gezond biologisch!

In het artikel ‘Het levensgevoel van een biopaprika’ (Trouw 17/04/2004) zegt Peter Blom directeur van de Triodosbank: “Aan het gezond imago van de biologische sector schort het nog onder de consumenten, en daarenboven wijst er wetenschappelijk weinig op dat biologische producten inderdaad goed zijn voor de gezondheid. Meer onderzoek is daarom geboden, denkt Blom, want zonder die gezondheidstoevoeging zal de sector in de marge blijven”. Hij gaat voorbij aan het feit dat de consument van biologische producten juist wil weten wat hij eet en waar het vandaan komt! Niet alleen omdat hij denkt dat het gezonder is maar vooral omdat hij zich afvraagt welke voeding bij hem past! Dierenleed, vlees met stresshormonen, nitriet, antibiotica en vis en vlees afkomstig van dieren gevoederd met genetisch gemanipuleerd diervoedsel, chemische kleur- en smaakstoffen, residuen van chemische bestrijdingsmiddelen op groenten en fruit et cetera, horen daar niet bij. In de volksmond heet dit gezonder eten. Of de wetenschappelijk voordelen van biologische voeding nu wél of niet voor de individuele gezondheid kan worden aangetoond staat ter discussie. Hoogleraar Jan Diek van Mansvelt, voormalig bijzonder hoogleraar Alternatieve landbouw in Wageningen, schreef in het artikel ‘Biologische product beschermt tegen ziekte’ (Trouw 21/4/04), dat aangetoond is dat biologische voedsel gezonder is. Los hiervan staat vast, dat biologische landbouw beter is voor het grondwater, voor de landbouwgrond, het grondorganisme, lucht en voor het welbevinden van dieren. Ook brengt het geen monoculturen voort en brengt het geen schade toe aan de biodiversiteit. Er zijn geen patenten die multinationals rijker en

machtiger en de boeren en consumenten steeds afhankelijker maken. Kortom, biologische landbouw is beter voor het milieu waar de mens onlosmakelijk mee verbonden is. Hebben al deze aspecten nu wel of niet met een gezonder leven te maken?

Robert A. Verlinden en Aart van Acqoij
Bestuursleden van De Groenen.”

Ook hebben wij dit voorjaar Albert Heijn en vleesleverancier Dumeco verzocht om uit te leggen hoe het mogelijk is dat de prijs die de consument extra moet betalen voor biologisch varkensvlees (ten opzichte van varkensvlees uit de gangbare veeteelt) een veelvoud is van de prijs die biologische varkenshouders extra ontvangen per kilo geslacht gewicht.

Van Dumeco vernamen we taal noch teken, maar de directie van Albert Heijn heeft door middel van een uitvoerige brief gereageerd. Albert Heijn stelt onder meer dat vrijwel alle andere supermarkten het laten afweten: “Wij zijn nu vrijwel de enige partij die vraag probeert te creëren. Als Albert Heijn de kar alleen moet trekken, krijg je niet voldoende vraag bij klanten. Dat krijg je alleen voor elkaar als meerdere supermarkten deze producten verkopen. Als alle supermarkten mee zouden doen, hebben we zelfs een tekort aan biologisch scharrelvarkensvlees”. De discussie met Albert Heijn is wat ons betreft nog niet afgerond. Wij willen hier in een volgende GRAS op terugkomen.

Frank Plate

Steun voor onze programmapunten

Twee punten uit ons partijprogramma: onze bezwaren tegen de gekozen burgemeester en de geleidelijke afschaffing van de hypotheekrenteaftrek zijn onlangs door onafhankelijke bronnen bevestigd.

Geen gekozen burgemeester

De Raad voor het openbaar bestuur schreef 24 mei jl. in zijn advies dat de voorstellen van het kabinet om de burgemeester voortaan rechtstreeks door de bevolking te laten kiezen onwerkbaar zijn. Volgens de Raad maakt dit de positie van de burgemeester zo sterk, dat de wethouders afhankelijk worden van de burgemeester en de gemeenteraad als lokale volksvertegenwoordiging niet meer het laatste woord heeft. Volgens artikel 125 van de Grondwet staat echter de gemeenteraad aan het hoofd van de gemeente.

Geen aftrek hypotheekrente

De OESO, een samenwerkingsverband van 30 geïndustrialiseerde landen, adviseerde Nederland onlangs de hypotheekrente geleidelijk af te schaffen. Economen zeggen dat de aftrekbaarheid geleid heeft tot een hoger prijsniveau van huizen. Mijn indruk uit een vraagesprek bij Buitenhof met minister Brinkhorst is dat hij het er inhoudelijk wel mee eens is maar de strijd over deze heilige koe niet aan wil gaan.

Otto ter Haar

De Waddenzee, een dilemma

Kan je als lid van een politieke partij met een ecologische visie voor gaswinning in de Waddenzee zijn? Een gewetensvraag. Als sedimentoloog (veldwerk in strand en wad) en fysisch geograaf (afgestudeerd op laaglandgenese) durf ik er wel iets over te zeggen.

De onder meer door Wouter van Dieren en Pieter Winsemius bepleite oplossing, gas boren vanaf de oever zal geen of weinig schade veroorzaken in de Waddenzee. Het waddenmilieu is zo dynamisch dat er onder normale omstandigheden binnen één getijdenperiode (eb + vloed) zand en sliblagen van vele cm's dik kunnen worden afgezet. Een bodemverzakking van enige cm's per jaar zal ongetwijfeld meetbaar zijn, maar wordt midden in het wad niet opgemerkt en heeft geen enkele invloed op de ecologie. Het door beide genoemde heren geopperde idee een deel van de gaswinst te gebruiken om een einde te maken aan de voor natuur en milieu verwoestende kokkelvisserij past in dat kader.

Moeten wij als De Groenen nu blij opstaan en de gaswinning onder de Waddenzee toejuichen? Was het maar zo eenvoudig. Er is namelijk ook heel veel voor te zeggen de aardgasvoorraden te bewaren voor later. Eigenlijk is het hoe dan ook een groot schandaal steenkool, aardolie en aardgas op grote schaal te verbranden, terwijl die delfstoffen ook gebruikt kunnen worden als grondstof voor duurzame productie. De koolstofchemie ontwikkelt zeer lichte en toch zeer sterke producten die bij voortschrijdende technologie goed voor hergebruik geschikt kunnen zijn. De keuze voor bewaren zal er waarschijnlijk toe leiden dat de kokkelvissers hun verwoestende werk voortzetten. In dat geval lijkt een keuze vóór de stopzetting van de kokkelvisserij en dus vóór de gaswinning ecologisch meer verantwoord dan een keuze voor verlenging van het moratorium op de gaswinning.

Huib Poortman, Lid DB De Groenen

Duurzaamheidsbeleving

Het Milieu- en Natuurplanbureau RIVM is bezig een zogenaamde 'duurzaamheidsverkenning' uit te voeren. Hiervoor wordt onder andere gekeken naar de beleving van het begrip 'duurzaamheid' bij Nederlanders.

De beleving van duurzaamheid hangt volgens het onderzoek sterk samen met het wereldbeeld dat verschillende mensen prefereren. Het ideale wereldbeeld van mensen kan heel algemeen in vier categorieën worden opgedeeld, waarbij gebruik wordt gemaakt van twee tegenstellingen. Aan de ene kant zijn er de individualisten versus de mensen die de groep of de maatschappij belangrijker vinden. Anderzijds zijn er de mensen die het mondiale niveau belangrijker vinden versus de mensen die het lokale/regionale niveau prefereren. Die vier categorieën zijn dan dus: individueel-mondiaal (de 'multinationals'), individueel-regionaal (de 'hedonisten'), maatschappij-mondiaal (de 'wereldverbeters') en maatschappij-regionaal (de 'groenen'; overigens heb ikzelf de bijnamen verzonnen). Uit een enquête onder de bevolking bleken de mensen die maatschappij-regionaal als meest gewenst wereldbeeld zagen de grootste groep (36%)! Wat door

een spreker van het RIVM ook opvallend werd genoemd is dat het wereldbeeld dat de meeste politici lijken te volgen (individueel-mondiaal), door het minste aantal mensen als wenselijk wordt gezien (9%).

Ik concludeer hieruit dat het groene gedachtegoed *theoretisch* bij een groot aantal mensen aanslaat en dat politici zich hier weinig van aantrekken; er is dus (nog steeds) vruchtbare bodem voor De Groenen als partij! De duurzaamheidsverkenning zal overigens pas eind dit jaar als rapport bij het RIVM beschikbaar zijn.

	Mondiaal		
	9 %	22 %	
Individueel			Maatschappij
	33 %	36 %	
	Regionaal		

Andreas Ligtoet

Europa: De leugen van de groei, de groei van de leugen

Europese verkiezingen

Eigenlijk valt er over de Europese Verkiezingen niets te melden. Noch de lage opkomst, noch de uitslag baart enig opzien. Wat wel opvalt is het volkomen ontbreken van aandacht voor groene programmapunten. Hoe dat in andere landen was, weet ik niet, maar het zal wel niet veel anders zijn.

Onbegrijpelijk is het rotsvaste geloof in voortdurende economische groei. Er gaat geen dag voorbij of je hoort wel een of ander politiek kopstuk, in een gesprek over de huidige ongunstige economische toestand opmerken dat alles weer goed komt zodra de economische groei weer op zijn normale peil komt.

Groei is de norm en groei zal er eeuwig zijn. Tot mijn verbijstering hoorde ik zelfs onze Duitse 'partijgenoot' Joschka Fischer het woord 'Wachstum' in de mond nemen als iets vanzelfsprekends in de nabije toekomst.

Staat vragen vrij?

In de aanloop naar de verkiezingen heb ik een aantal media per E-mail benaderd met de vraag of één van de vooraanstaande interviewers tijdens een uitzending van een verkiezingsdebat of één van de actualiteitenprogramma's aan een politicus die herstel van de groei in de nabije toekomst als een vanzelfsprekend gegeven hanteerde een vraag te stellen in de trant van: "Hoe weet u zo zeker dat de economie (weer) gaat groeien?" en: "Geloof u dat de Aarde steeds groter wordt?" of: "Geloof u dat de Europese economie kan groeien zonder dat dit ten koste gaat van de economie in de arme landen? Helaas zijn zulke vragen nooit gesteld, laat staan beantwoord. Zelfs heeft geen van de aangemailde mediaredacties het nodig gevonden op mijn vragen te reageren. Is dit laf of is dit dom? Helaas is domheid niet strafbaar.

Ruimteschip Aarde en de Mensenplaag

Het is een gegeven dat de wereldbevolking groeit en het valt niet te verwachten dat die groei in de komende decennia zal stoppen. Het is een gegeven dat aan boord van het 'Ruimteschip Aarde' de beschikbare ruimte en de beperkte voorraad grondstoffen onder de groeiende bevolking zo eerlijk mogelijk verdeeld zal moeten worden. Het staat ook vast dat die beschikbare ruimte door toedoen van de Mens steeds kleiner wordt (bodemerosie, houtkap enz.). Met andere woorden: Door de groeiende 'Mensenplaag' komt het voortbestaan van de mens in het gedrang.

Ben Kal heeft in een van zijn laatste overdenkingen de uitspraak gedaan: "Economische groei is geen Natuurverschijnsel".

Zijn Clairy Polak, Paul Witteman c.s. nu zo dom? Is er een geheime afspraak dat er niet over onderwerpen als 'Grenzen aan de Groei' gesproken mag worden? Met andere woorden: wordt hier een verborgen agenda gehanteerd? Bestaat er een 'Groeimaffia', die alle programma's censureert?

Het heilige geloof in de altijd voortdurende groei is onbegrijpelijk maar het is rotsvast verankerd in het brein van alle opiniemakers.

Wim Kok als redder?

Wim Kok is in de herfst van 2003 door de EU aangezocht om zich ervoor in te zetten de EU zo spoedig mogelijk haar terechte plaats, naast of nog liever boven de USA en Japan, op het podium van de wereldeconomie te laten innemen. Sindsdien heb ik niets meer van WK vernomen. En dat is maar goed ook.

Zou hij ontdekt hebben dat hem een 'Mission Impossible' is opgedragen? En durft hij dat niet hardop te zeggen omdat zijn ongetwijfeld riant Eurovergoeding dan vervalt?

Klokkenluider

Er komt een klokkenluider in het Europees Parlement, hij zal de transparantie van het EU-gebeuren proberen te vergroten. Dat is zeer nuttig en nodig. Wanneer staat de klokkenluider op die de mythe van de eeuwige groei doorprikt?

Het vreemde is dat mensen als milieugoeroe Wouter van Dieren geregeld en ook wel met enig gezag aan het woord komen, maar er niet toe komen luid en duidelijk te roepen; "Het is genoeg! Erger nog, we zijn al veel te ver doorgeschooten met onze groei!" Ik weet niet of we het stagneren van de economie uitsluitend als een zegen voor het milieu moeten zien, het kabinet gaat tegen beter weten in door met asfalteren. De verschrikkelijke Hofstra (VVD-2de Kamerlid) roept er weer luidkeels om en niemand spreekt hem tegen.

Ondernemers versus Van Geel; wie geeft er blijk van visie?

Staatssecretaris Van Geel weet wel waarover het gaat, hij heeft in het verleden blijk gegeven van kennis van zaken. Hij kan dat echter binnen het kabinet niet al te luid verkondigen, daar willen ze het niet horen. Het ware te wensen dat Van Geel in dat gezelschap het begrip 'De Economie van het Genoeg' eens zou introduceren!

Van Geel heeft zich ten doel gesteld zo veel mogelijk van de in Kyoto gemaakte afspraken na te komen en in Nederland en Europa te implementeren. We mogen hopen dat hij de zes maanden

van het Nederlandse voorzitterschap zal gebruiken om zijn goede voornemens waar te maken.

VNO-voorzitter Schraven heeft inmiddels de noodtoestand voor het bedrijfsleven uitgeroepen. Hij gelooft blijkbaar nog steeds in het beeld dat rokende schoorstenen een teken zijn van welvaart. Zou er iemand op zijn post zitten met een minder verkalkte visie, dan zou de uitdaging van de innovatie worden aangenomen. Er liggen juist grote mogelijkheden in het ontwikkelen van productieprocessen die met minder inzet van grondstoffen en energie duurzamere producten maken. Eén van onze programmapunten, meer belasting op energie en grondstoffen en minder of geen belasting op arbeid, zou daarnaast verwezenlijk kunnen worden.

Juist terwijl ik dit schrijf (30 juni) hoor ik op de radio een leuk verhaal over een nieuw ontwikkelde warmtepomp waarmee in broeikassen verzamelde warmte in de zomer kan worden opgeslagen in grondwater, zodat het later kan worden gebruikt om die zelfde kas te verwarmen zodat er aardgas bespaard kan worden. Er zou zelfs nog warmte overblijven voor andere doelen. De enige energiekosten zouden worden veroorzaakt doordat er een ventilator grote hoeveelheden lucht moet verplaatsen.

Er is dus een klein beetje hoop, er gebeurt hier en daar wat goeds. Maar zolang Balkenende zijn kleuterdroom ooit een wereldleider te worden blijft koesteren, zullen we nog moeten wachten.

Wanneer Bush en Balkenende in 2005 ambteloze burgers worden en zich ertoe zetten hun memoires te schrijven, zullen de Wereld en Nederland opgelucht kunnen ademhalen.

Huib Poortman, Lid DB De Groenen

De Europese grondwet

In de Europese Grondwet is afgesproken dat een besluit door 55% van de Lidstaten met 65% van de bevolking gesteund moet worden waarbij voor een blokkade de tegenstem van ten minste 4 Lidstaten nodig is. Deze regel is beter is uit te leggen dan wat ik voorstelde in de inleiding van ons partijprogramma: veel kiezers weten niet wat de wortel uit een aantal is. Belangrijk is dat ten minste 4 Lidstaten moeten tegen stemmen om een voorstel te kunnen blokkeren. Bij beslissingen waar niet alle Lidstaten stemrecht hebben is de blokkerende minderheid het aantal Lidstaten dat nodig is vanwege het bevolkingscriterium (35%) + 1. Voor een beslissing over de euro is dat aantal 3. Als je zou stellen dat een blokkerende minderheid ten minste moet bestaan uit 15% van de Lidstaten dan zou dat voor de Ministerraad van de EU op 4 neerkomen (4:25=16%), maar voor de Eurolanden op 2 (2:12=16,7%). Mijn voorkeur zou zijn: een blokkerende minderheid bestaat uit 15% van de stemgerechtigde Lidstaten met een minimum van 3. Zo blijft de regel bestand tegen de toetreding van een staat met een zeer grote bevolking.

Het Europees Parlement mag ten hoogste 750 leden tellen. Een Lidstaat heeft ten minste 6 en ten hoogste 96 afgevaardigden.

Ik verwacht dat de EU deze eeuw nog veel verder gaat uitbreiden. Voor toetreding is vereist dat een land voldoet aan de Kopenhagen criteria:

Politieke criteria:

- Stabiele democratie
- Rechtsstaat
- Bescherming van mensenrechten
- Bescherming van minderheden

Economische criteria:

- Het beschikken over een markteconomie
- Opgewassen zijn tegen de concurrentie in de gemeenschappelijke Europese Markt

Administratieve eisen

- Het land moet in staat zijn Europese richtlijnen te implementeren en deze wetten te handhaven of uit te voeren
- De bestaande Europese wetgeving (het "acquis communautaire") moet geïmplementeerd worden (eventueel met een overgangsregeling)

Voor het starten van toetredingsonderhandelingen is het voldoende dat aan de politieke criteria is voldaan en dat er perspectief is dat het land op het moment van toetreding aan de economische criteria voldoet. Bulgarije, Roemenië en Kroatië hebben nu deze status. Of Turkije aan de politieke criteria voldoet wordt in december opnieuw bezien.

De eisen die de EU stelt zijn één kant, de belangstelling van staten om, op termijn, toe te treden is een onafhankelijke voorwaarde. Deze schat ik echter vrij groot in. Ten eerste hebben verschillende landen zoals Marokko, Israël en Oekraïne dat laten blijken. Voor landen die grenzen aan de EU biedt het lidmaatschap economische en politieke voordelen. De zwaarste eis aan het lidmaatschap, het invoeren van het acquis, is met een groot aantal landen, waarvan formeel de toetreding niet wordt overwogen, al in gang gezet. Deze ontwikkeling vindt plaats met 16 naburige landen via de European Neighbourhood Policy, waaronder het Barcelona proces met de landen rond de Middellandse Zee valt, en de gezamenlijke strategie van de EU ten aanzien van Rusland.

Noorwegen en Zwitserland zijn buiten de EU gebleven omdat de bevolking in een referendum het lidmaatschap verwierp. Beide landen volgen echter de wetgeving van de gemeenschappelijke markt en het Schengenakkoord, zonder de medezeggenschap in het wetgevingsproces die de Lidstaten wel hebben.

De Grondwet voor Europa stelt dat de EU alleen open staat voor Europese staten. Na toetreding van Turkije en Rusland verwacht ik dat dit ter discussie gesteld zal worden om de weg vrij te maken voor de toetreding van staten in Noord-Afrika en het Midden-Oosten. Voor het zover is zijn we tien of twintig jaar verder. De vraag is hoe de rest van de wereld zich ondertussen ontwikkelt. Mijn indruk is dat de ontwikkelingen daar veel trager gaan en niet verder komen dan de vorming van vrijhandelszones. Dat is een situatie waarin de Europese Gemeenschap zich dertig jaar geleden bevond. Ik zie dat niet snel veranderen. De meeste landen in de wereld waren een eeuw geleden nog kolonies van Europese staten en hebben hun handen vol gehad aan het vormen en bewaren van een natiestaat. Dat laatste is een voorwaarde voor multilaterale integratie zoals bij de EU. Ik verwacht dat tot op middellange termijn buiten Europa de meeste ontwikkeling zal plaats vinden op nationaal niveau. De economieën van veel landen in Azië (in

het bijzonder China en India) en mogelijk ook in Zuid- en Midden-Amerika zullen in gewicht toenemen vergeleken met Europa en Noord-Amerika, maar een politieke integratie, zoals we in Europa zien, zie ik binnen die termijn niet gebeuren.

Over de Verenigde Staten wordt steeds gesproken als de "enig overgebleven supermacht". Deze omschrijving heeft me nooit aangesproken. Mijn indruk is eerder dat de Verenigde Staten door een desastreus buitenlands beleid geïsoleerd raken. Zelfs samenwerking met Mexico komt niet van de grond. De grens wordt streng bewaakt om illegale immigratie tegen te gaan.

De Verenigde Naties spelen een belangrijke diplomatieke rol, maar het lijkt me uitgesloten dat de VN zich ontwikkelen tot een Wereldfederatie van Staten. Het opgeven van soevereiniteit, zoals dat stukje bij beetje gebeurd in de Europese Unie, is niet iets wat je van boven kunt opleggen en wat landen alleen dan bereid zijn te aanvaarden als ze daar zelf ook voordelen mee verwerven. De VN heeft staten niet veel te bieden, de EU wel. Voor de buurlanden is het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal een concreet voordeel. Dit voordeel kan alleen verworven worden door aanvaarding van het acquis communautaire maar het is deze prijs kennelijk waard.

Op grond van deze analyse denk ik dat het mogelijk is dat de Europese Unie in de loop van deze eeuw stukje bij beetje uitbreidt tot het praktisch de hele wereld omvat. Wat nu voor Noorwegen en Zwitserland geldt, is op den duur ook aan de orde voor China, India of de Verenigde Staten.

Mogelijk is één ding, wenselijk een ander. Is de geschetste ontwikkeling ook wenselijk? Ik denk het wel. In de Europese Unie, met als motto "eenheid in verscheidenheid", lijken de Lidstaten een acceptabel evenwicht te kunnen vinden tussen nationale soevereiniteit en gemeenschappelijke wetgeving. Het is al een hele verdienste dat de Lidstaten onderlinge oorlog hebben weten uit te bannen, maar daarnaast verschaffen het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal de burgers en ondernemers binnen de EU mogelijkheden die tussen staten buiten de EU niet of nauwelijks te realiseren lijken te zijn.

Otto ter Haar

Losgeld na ontvoering

Onlangs kwam onenigheid naar buiten tussen Artsen Zonder Grenzen en het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het Ministerie wilde de "bemiddelingskosten" terug die ze naar eigen zeggen had voorgeschoten aan AZG ten einde de vrijlating van Arjan Erkel te bewerkstelligen. AZG weigert te betalen en stelt zich op het standpunt dat zij nooit losgeld betaald omdat ze daarmee gijzelnemers zou belonen. Arjan Erkel toonde zich verontwaardigd en ik kan me daar wat bij voorstellen. Naar mijn mening ben je als werkgever aansprakelijk voor de risico's die de werknemer bij zijn werkzaamheden loopt. In dit geval was het risico van ontvoering een bedrijfsrisico waarvan de financiële gevolgen door de werkgever gedragen moeten worden. Internationale hulporganisaties leveren door de aard van hun taak vaak hun diensten in onveilige gebieden. Dit brengt voor hun medewerkers risico's met zich mee. Het is de hulporganisatie die

beoordeelt of het risico nog aanvaardbaar is en zij moeten er dan ook voor opdraaien als het misgaat. Van de werknemer kan alleen voorzichtigheid worden geëist en het is ook de verantwoordelijkheid van de hulporganisatie om te beoordelen of haar medewerkers wat dat betreft geschikt zijn om te worden uitgezonden. Het kan wel zijn dat gijzelnemers worden beloond als een hulporganisatie losgeld betaald, maar het zijn wel principes van de koude grond, want de hulporganisatie wentelt daarmee zijn verantwoordelijkheid af op de werknemer die in wezen aan zijn lot wordt over gelaten. Het belang van de gegijzelde werknemer moet in een dergelijke situatie het zwaarste wegen. Dat betekent dat de hulporganisatie moet betalen.

Otto ter Haar

Verslag 33^e partijcongres De Groenen

Zaterdag 3 april 2004

Wijkcentrum De Enk te Zwolle

Aanwezig 18 leden: Frank Plate, Jacques de Coo, Huib Poortman, Cor Loos, Michiel van Harten, David Blik, Gerben Uunk, Tetsje Tichelaar, Theo Doornebosch, Jan Breij, Job Cortvriendt, Otto ter Haar, Paul Berendsen, Xandra Asselbergs, Aart van Acquoj, Jan Hartstra, Peter Pot, Igor Cornelissen

Afwezig met kennisgeving: Bert Tiddens, Rob Verlinden, Rob Visser, Andreas Ligtoet, Hans Jansen, Bert Klijs, Eelco Wilkens

1. Cor Loos opent de vergadering om 10:45 uur. Aart is vertraagd en zal later het voorzitterschap overnemen. Otto noteert.
2. Xandra Asselbergs trekt zich terug als gedelegeerde Europa. Dat bespreken we bij agendapunt 4.
Er is nog geen kascontrole geweest. Dat bespreken we bij agendapunt 5.
In de notulen van het vorige congres wordt op pagina 3 "verheldering zijn" gewijzigd in "verheldering zien". Volgens worden de notulen vastgesteld.
Gerben vraagt naar het functioneren van het Groene Forum.
Jacques: dat loopt niet zo goed. Rob Verlinden zal dat opnemen met Taco Hoekwater.
Gerben: Hoe verliep het contact met GroenLinks?
Jacques: Op uitnodiging van Herman Meijer hebben we openhartig met het partijbestuur van GroenLinks gesproken. Het heeft geen gevolgen gehad.
Huib: We hebben gesproken over een gezamenlijke lijst voor de Europese verkiezingen.
Job: Wat zijn "gelijkdenkende collega's"?
Otto: Er is politieke overeenstemming tussen de deelnemende Groene partijen over de Guiding Principles.
3. Op voorstel van Frank wordt met dit agendapunt gewacht tot Aart er is.
Aart (na behandeling van agendapunt 4): Het dagelijks bestuur heeft ingezonden brieven en persberichten verstuurd. De biologische varkenshouderij loopt slecht. Tegenvallende vraag. De varkenshouder ontvangt per kilo €1 meer; de consument betaalt €4 meer. Albert Heijn reageert met een uitgebreide technische uitleg van de prijscomponenten. Dit is een voorbeeld van profilering van De Groenen met lage kosten.

Rob Verlinden had succes met foto's van standbeelden met paardenpoep in Rotterdam.

Aart geeft uitleg over de achtergrond van de advertentie n.a.v. de site over liefdesverdriet van Roel van Duijn en Margje Vlasveld. Zij hadden veel publiciteit en Aart kreeg er steekelige opmerkingen over.

Paul: Ik kom Roel regelmatig tegen in de Stadsdeelraad van Oud-Zuid. Ik werd door allerlei mensen op deze advertentie aangesproken, waaronder Roel en mijn huurbaas. Raar dat ik als AB-lid en wijkgenoot niet op de hoogte ben gesteld.
Xandra: Het is niet goed om terug te kijken en er werd op de man gespeeld.

Aart: Mijn telefoonnummer stond bij de advertentie. Roel kent mij persoonlijk en had mij kunnen bellen. Maak van een mug geen olifant. We geven toe dat het een discutabele actie was. Het verwijt van persoonlijke beschadiging is onzin.

Frank: Wij wilden op een ludieke manier inspelen op de publiciteit van Roel en Margje. De uiteindelijke tekst van de advertentie is wat zuur. Ze hadden wel tegen een grapje moeten kunnen.

Otto: Ga door met ingezonden brieven schrijven. Misschien maak je een keer een klapper.

Cor: Bij ons heeft de affaire liefdesverdriet niet gespeeld. GroenLinks wil een minister van liefde instellen.

Aart: Het volgend congres komen we met een plan van aanpak voor de website. Advertenties is herhalen. Ik heb een politiek weblog met 25-30 trouwe lezers. Internet is een goedkoop medium. Wil ik gebruik van maken. Onderteken steeds met De Groenen. Jullie kunnen hetzelfde doen en ondertekenen met Lid van De Groenen.

4. Otto: Ik heb in Rome deelgenomen aan de Global Greens workgroup. In 2001 was de eerste Global Greens meeting in Canberra. De bedoeling is dat in 2006 de volgende bijeenkomst in Afrika plaatsvindt.

Xandra: Individuele leden van de EFGP zijn supporters zonder stemrecht. Bij de volgende Council in Dublin wordt het verder uitgewerkt.

Frank: Wat is de reden dat je terugtreedt als afgevaardigde?

Xandra: Ik heb het drie jaar gedaan. Goed moment om het stokje door te geven, als er een geschikte opvolger is. Anders wil ik het nog wel even waarnemen. Bestuur moet besluiten of één of twee keer per jaar naar de Council gaan.

Otto: Kan het bestuur in eigen kring een afgevaardigde vinden?

Cor: Kun je wel een Council missen?

Xandra: Hangt af van de agenda. Verleden jaar heb ik twee vergaderingen gemist en daardoor geen invloed uit kunnen oefenen. Het is een kleine familie: 150 man en in no-time ken je er 40. Je krijgt dagelijks emails.

Theo: Wat zijn de standpunten van de Europese Groenen?

Xandra: Over voedsel heb ik uitgebreid in Gras geschreven.

Theo: Wat vinden ze van bevolkingsgroei?

Xandra: Gevoelig onderwerp. Is niet besproken. De EFGP zoekt naar de grootste gemene deler. Er zijn GroenLinks-achtige partijen zoals Die Grünen en radicale zoals de Green Party van Engeland en Wales. De discussie tijdens een Congress of Council is beperkt. Discussie gaat beter in een werkgroep. Die werken ook per email.

Tetsje: Kan ik bij De Groenen in een werkgroep?

- Otto: We hebben een programmacommissie. Die gaat over alle onderwerpen. Daar kun je je voor opgeven.
5. Aart: De afrekening over 2003 is ter informatie en moet nog gecontroleerd worden door de kascommissie.
Michiel: Wat voorzien jullie voor de Gemeenteraadsverkiezing van 2006?
Aart: ik wil met Paul een afspraak maken om de afdeling Amsterdam te bezoeken.
Paul: de afdeling Amsterdam is niet meer actief. De afdeling is gefuseerd met Amsterdam Anders, hoewel een afdeling eigenlijk niet kan fuseren.
Aart: ik ben lid van AA/DG en lees alle stukken.
Xandra: afgelopen zomer wilde een lid de naam wijzigen in AA. Dat is niet gelukt en dat lid is vertrokken. Er is geen contact tussen partijbestuur en bestuur AA/DG. De fracties in de deelraden Oud-West en Noord gebruiken de naam De Groenen.
Frank: wie vormen het bestuur van AA/DG?
Xandra: Clemens Moll, Wim Zeegers, Arjen Schrier. Jupijn Hoffmans is beoogd nieuw raadslid.
Aart: de verantwoordelijkheid van het partijbestuur ligt bij de partijleden in Amsterdam.
Otto verwijst naar de discussie tijdens het vorige congres.
Aart: Frank en ik willen de leden in Amsterdam bezoeken. Daarna pas afspreken met het bestuur van AA/DG.
De rest van punt 5 komt na punt 7.
Otto licht namens de congreswerkgroep agendapunt 5 toe. Het Algemeen Bestuur heeft al anderhalf jaar niet vergaderd. Een benoeming in het AB is voor twee jaar. Tijd om te vragen of Bert Tiddens, Job Jongkind en Paul Berendsen in het AB willen blijven. Zo niet dan is er alleen nog een DB, zoals Otto destijds met zijn voorstel tot statutenwijziging beoogd had. Jacques merkt op dat daarbij ook de tekeningsbevoegdheid gewijzigd werd.
Otto: nu schrijven jullie niet alle DB-leden in bij de Kamer van Koophandel, wat wel zou moeten. Verder zijn er vacatures in de Geschillencommissie. Deze moet vier leden tellen en bestaat nu uit Rob Visser en Michiel van Harten. De kascommissie bestaat uit Cor Loos en Ruud Repko. Beiden zijn al twee jaar in functie en aftredend. Jan Breij en Jan Hartstra hebben belangstelling.
6. Rondvraag.
Gerben: na wat politieke omzwervingen ben ik weer terug bij De Groenen. Ik wil graag actief worden in de regio Edam/Volendam/Purmerend.
Aart: bij GroenLinks hadden we het Witte Vlekken Plan. Voorwaarde voor een actie is voldoende draagvlak in een groter gebied zodat je in elk geval een afdelingsbestuur hebt. Zorg dat je actieve leden/supporters vindt.
Paul: Gerben is drie keer lid van De Groenen geweest en drie keer weggelopen en daarbij lelijke dingen over de partij gezegd.
Aart: we wachten het initiatief van Gerben af.
Jacques: 8 mei is er in Rotterdam een landelijke dissidentendag. Manuel Kneepkens organiseert dat.
7. Tien jaar De Groenen in Zwolle.
Aart geeft het woord aan Cor. Cor introduceert Igor Cornelissen. Igor spreekt over zijn ervaringen met De Groenen in Zwolle: hij wist niet dat politiek zo leuk kon zijn! Frank plaatst zijn speech in de volgende Gras.
- Aart: we zijn uiteraard trots op het succes van De Groenen in Zwolle. Hij geeft namens het Dagelijks Bestuur bloemen aan Cor. Peter Pot krijgt weer energie van de toespraak van Igor. De afdeling loopt goed: vijf leden zijn hier.
Michiel: 80% van de acties komen uit onze koker terwijl GroenLinks 7x zo groot is.
Igor vraagt Peter wie het plan bedacht heeft om in Zwolle een molen te verplaatsen?
Michiel: Dat had een financiële reden in verband met de biotoop rond de molen, waardoor bepaalde bouwactiviteiten niet zijn toegestaan.
Peter: Wethouder Knol (financiën, PvdA) was er tegen met dubbele aantekening. Dat betekent dat de tegenstem publiek bekend wordt gemaakt.
8. Er zijn twee schriftelijke reacties op het conceptpartijprogramma binnengekomen.
Eelco Wilkens wil de leeftijd voor actief kiesrecht op 18 jaar houden.
Otto verdedigt het concept. Hij wijst op het onderscheid tussen actief en passief kiesrecht. We hebben dat al lang in het programma staan. Sinds het congres in Rotterdam in 1992. Toen sprak iemand van de Kinder VN uit IJpendam.
Jacques: in Duitsland willen een aantal parlementariërs stemrecht vanaf de geboorte.
Het amendement wordt met algemene stemmen verworpen.
Jan Breij heeft een amendement over de aftrekbaarheid van hypotheekrente. Na uitvoerige, vaak technische, discussie wordt met 10 stemmen voor 5 tegen en 1 onthouding de kop *Hypotheekrente* vervangen door *Hypotheekrenteaftrek geleidelijk afschaffen* en "De Groenen ... als hogere inkomens." vervangen door De Groenen willen de aftrek voor nieuwe hypotheekmaximeren tot een hypotheekbedrag van €300.000,= en dit bedrag jaarlijks met €10.000,= verlagen.". Het nieuwe partijprogramma wordt bij acclamatie aangenomen.
9. De Groenen in 2010.
Michiel: we moeten concrete doelen stellen. In het verleden zijn veel plannen gemaakt die niet werden uitgevoerd.
Otto: S.M.A.R.T. Specifiek. Meetbaar. Acceptabel. Realiseerbaar. Tijdsgebonden. Besturen maken graag plannen, maar de verantwoordelijkheid voor de uitvoering wordt gemeden.
Aart: we moeten de boer op en wie trekt de klompen aan.
Jan Hartstra: we moeten een lange termijn planning maken voor de verkiezingen. De lijsttrekker lang van tevoren kiezen.
Aart: we moeten deelnemen aan verkiezingen om niet uit beeld te raken.
Paul: over twee jaar weer deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen.
Aart: kijk naar wat in je winkel ligt: onze naam en gedachtegoed. In de achterkamertjes van AA/DG worden we als "rechts" bestempeld. Ik was gister bij Keer het tij en de oprichting van het Nederlands Sociaal Forum.
Peter: we moeten onze visie uitdragen door deel te nemen aan verkiezingen. Je ontleent je bestaansrecht als partij aan je deelname aan verkiezingen. Graag ondersteuning van het partijbestuur hierbij.
Jacques: wil het zetelhoudersoverleg nieuw leven inblazen. Manuel Kneepkens van de Rotterdamse Stadspartij en Joris Wijsmüller van de Haagse Stadspartij willen daar graag aan

deelnemen.

Otto: Mijn wensen aan het partijbestuur zijn:

- Platform tegen de Nieuwe Oorlog
- Mother Earth
- EFGP
- Global Greens
- (driewerf) leden werven

Gerben: leden werven kan ook door langs de deuren te gaan (canvassing)

Frank: meer mensen betrekken bij het schrijven van brieven

10. Het volgende 34^e congres is op zaterdag 9 oktober 2004. Aart, Cor, Paul vormen de congreswerkgroep. Aart sluit het congres om 16:03 uur.

Een terugblik

Op het partijcongres van 3 april jl. blikte oud-journalist Igor Cornelissen terug op tien jaar De Groenen in Zwolle. Hier volgt de tekst van zijn toespraak.

“Als ik het vierde deel van mijn memoires ga schrijven, komt daar beslist de zin in voor: ‘Ik wist niet meer dat politiek zo leuk kon zijn.’

Die ontboezeming slaat dan niet zozeer op mijn werk als verslaggever van kranten waarbij ik politieke bijeenkomsten moest verslaan. Er bestaat zelfs een foto van een congres van de PvdA waarop ik weliswaar als reporter te zien ben in keurig driedelig streepkostuum, maar waarop net zo duidelijk waarneembaar is dat ik in slaap ben gesukkeld.

Het zinnetje slaat evenmin op mijn langdurig lidmaatschap van de zojuist genoemde partij, een lidmaatschap dat ik, dit voor alle duidelijkheid, vele jaren gebruikte, of zo u wilt misbruikte, om binnen de sociaaldemocratie een trotskistische vleugel op te bouwen. Veel verder dan een onverkiesbare plaats voor de Kamerverkiezingen, ik meen van 1966, namens de afdeling Weesp, bracht ik het niet.

Nee, het plezier in de politieke strijd werd veroorzaakt toen ik tien jaar geleden Peter Pot in Zwolle hoorde spreken. Of beter: door hem werd aangesproken. Met glorieus gevolg. Het vond plaats in het toenmalige Literaire Café waar ook wel politieke debatavonden werden georganiseerd. Ik kwam daar wat laat binnenschuifelen in een vrolijke stemming. Er was een raadslid of misschien wel wethouder aan het woord die, toen al, met dikke woorden een verhaal hield voor het op de landelijke kaart zetten van onze mooie stad. Ik plaatste wat cynische terzijdes en bleef de man interrumpen. Ik nam niet alleen maar kréég zelfs het woord van de voorzitter. Hoewel het onderwerp van de avond me absoluut onbekend was hield ik een kort pleidooi voor het zo klein en schoon en dus groen houden van de stad en de omgeving. Ik zei ook nog iets over al lang reeds uitgestorven vlinders.

In de volgende pauze werd ik aangesproken door de mij toen onbekende Pot, een vrolijke man die meen ik vergezeld was van zijn vader of een oom die een jasje droeg dat opriep bedreigde ijsberen te beschermen. Het kan ook een andere diersoort zijn geweest. Padden of walvissen.

‘U hoort eigenlijk bij ons’, zei de heer Pot tegen mij in een zwaar dialect dat ik, als geboren Zwollenaar, kon verstaan. Ik was

vastbesloten mij niet te laten strikken voor welk initiatief dan ook. Maar Pot hield aan. Mijn verweer dat ik te oud was om nog iets te doen pareerde hij voortreffelijk. ‘Dat is juist heel goed want onze led’n zijn juist allemaal erg jong. Door mensen als u krijgen we een beter gemiddelde’. Mocht hij mij in ieder geval nog eens bellen? Dat mocht. Ik liet me overhalen tot een lijstduwerschap, op een onverkiesbare plaats (mijn voorwaarde) en ik kreeg 76 stemmen. Net voldoende voor de verkiezing van Peter Pot in de Zwolse raad.

Nu moet ik er eerlijk bijzeggen dat ik ten aanzien van het milieu iets goed te maken had. Mijn hoofdredacteur bij Vrij Nederland waar ik sinds 1962 werkte was Mathieu Smedts, behalve een voortreffelijk journalist ook een wijs man. Hij had kennis genomen van het boek *Silent Spring* door Rachel Carson die toen al waarschuwde voor de verwoestende uitwerking van bestrijdingsmiddelen als DDT. Als eindredacteur van Vrij Nederland vond ik altijd wel een reden de lange recensie van Carsons boek uit te stellen. Naar mijn mening waren er belangrijker zaken die in de krant moesten. Ik zat toen in mijn trotskistische periode waarin de wereldrevolutie voorrang had. *Mea culpa*. Ik dacht toen een nieuwe wereld te moeten winnen, nu weet ik dat het er om gaat de wereld te behouden.

De Groenen is het in Zwolle goed gegaan, Peter Pot is zelfs wethouder. Maar landelijk kregen we geen voet aan de grond. Had dat ene raadslid in Leiden nu ook al afgehaakt, of was dat in Haarlem?

Maar laat ik de plaatselijke vreugdevolle momenten noemen. Een mij onbekende Cor Loos belde me. Hij had op zijn zolder materiaal over de Tweede Wereldoorlog gevonden. Wilde ik dat eens bekijken. Het bleek weinig schokkend. Terloops informeerde Loos mij dat hij in de Milieuraad zat en dat de natuur hem hoog zat. Zo werd Cor Loos een van de vele Zwollenaren die zijn naam gaf voor een oproep De Groenen te steunen. Jarenlang was hij een van de enthousiaste leden van een van de steunfracties. Nu zit hij ook in de gemeenteraad. Een fijne kerel.

Ik herinner mij dat ik de geslaagde zakenman Arend Lefferts in het café aansprak voor steun. Nee van Groen Links moest hij nix hebben. Daar zaten communisten in. Het duurde een uur voordat ik hem de ingewikkelde politieke kaart had uitgelegd. Goed, er mocht iemand langs komen om voor niks drieduizend doosjes met klavertjes vier plantjes af te halen. Daarin handelde hij, net als in – hoe symbolisch – globes. Die plantjes hebben we ter ondersteuning van een onzer verkiezingsacties op de Grote Markt uitgedeeld.

Wat me bijbleef is verder dat er, regen of zon, altijd mensen present waren bij onze jaarlijkse schoonmaakacties met prikstokken en afvalzakken. Lieve hemel, wat er niet allemaal aan blikjes, snoepwikkels en plastic zakken in de bermten wordt gelazerd. En altijd was er aandacht in de Zwolse Courant, Peperbus, radio Zwolle of soms zelfs TV Oost. De media... nu ja we konden moeilijk verwachten dat het NRC Handelsblad hoofdartikelen aan de Zwolse successen zou wijden.

Ik werd eens vanwege mijn lijstduwerschap in de Zwolse opgevoerd als de lokale Annie M.G. Schmidt. Het zij zo. Deze schrijfster had, evenals haar vriendin Renate Rubenstein, De Groenen ooit gesteund. Those were the days...

Ik mepte even terug naar de Zwolse toen een lieve verslaggeefster informeerde naar de plannen van De Groenen. Ik meldde haar dat wij ons onder meer zouden inzetten voor het terugkruisen van de befaamde Sallandse Leghorn. Het kwam keurig in de krant. Die Sallandse Leghorn heeft natuurlijk nooit bestaan.

Wat een vrolijke momenten! Ik zie me nog voor het stadhuis staan. Het was met onze actie tegen de hervatting van de Franse kernbomproeven. Ik had een radio met batterijen meegetorst en speelde op mijn trompet een toepasselijk nummer mee: *Poor Butterfly*.

En altijd bleef Peter Pot en later de hele fractie bevattelijk voor ideeën en suggesties. Op een ansichtkaart van Peter uit oktober 1999: 'Beste Igor, hartelijk dank voor het NRC-artikel over de walnotenboom. Daar ga ik wat mee doen.'

Toch eens bij Peter informeren of dat inmiddels is gebeurd. Want ik zie helemaal geen walnotenbomen in Zwolle.

Willem Frederik Hermans schreef een roman: *Omgeven door gevaarlijke gekken*.

Ik wil niet te scherp worden en zeggen dat zo'n boek in Zwolle gesitueerd kan worden. Maar, zoals altijd, waakzaamheid is geboden. Er loopt hier een wethouder rond, ik zal zijn naam niet noemen (het is natuurlijk niet onze Peter Pot, want die is bij zijn verstand) die in een krant verkondigde dat Zwolle het Brazilië van het noorden is. Ik ben nooit in Brazilië geweest maar heb voldoende foto's en filmbeelden van het land gezien om te weten dat de man uit zijn nek kletst. Wie ooit de treurige, altijd druilerige carnavalsoptocht in Zwolle heeft gezien, weet dat het niet op Rio lijkt. Ach, het was natuurlijk zijn manier om, zoals dat tegenwoordig heet, Zwolle op de landelijke kaart te zetten.

Zwolle en zijn omgeving heeft genoeg om trots op te zijn. Maar dan moeten wij van De Groenen ervoor zorgen dat er niet nog meer wordt afgebroken of vernield.

De kans lijkt mij groot dat het wakkere groepje in Zwolle nog wel een aantal jaren fris doorgaat.

Over de landelijke mogelijkheden laat ik mij maar niet uit."

Igor Cornelissen

Colofon

Gras is een landelijk mededelingenblad van de politieke partij De Groenen. Het verschijnt onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur. Plaatsing van artikelen betekent echter niet automatisch dat het partijbestuur instemt met de inhoud. U kunt de redactie bereiken via het landelijke secretariaat of via het e-mailadres: TITASH@hetnet.nl

Eindredactie en opmaak: Frank Plate

Drukkerij: GSB Heijt BV, Amsterdam

Met bijdragen van: Andreas Ligtvoet, Huib Poortman, Rob Verlinden, Otto ter Haar en Frank Plate

ISSN 1572-1485

Agenda

9 oktober 2004, partijcongres

Landelijk secretariaat De Groenen

Postbus 1251
3500 BG UTRECHT
Tel. 071 - 576 2027
info@degroenen.nl
www.degroenen.nl

De Groenen zijn vertegenwoordigd in de gemeenteraden van Amsterdam, Leiden, Zwolle en Valkenswaard. De Groenen zijn lid van de Europese Federatie van Groene Partijen.

Partijbestuur

Voorzitter Aart van Acquoj, 040-2043413, groene-grens@hotmail.com
Lid DB Jacques de Coe, 071-5762027, jdecoc@noknok.nl
Lid DB, Andreas Ligtvoet, 030-2515450, nooneisthisimaginative@yahoo.com
Lid DB, Frank Plate, 0252-517504, f.plate@leiden.nl
Lid DB, Huib Poortman, 010-2135315, hh.poortman@wanadoo.nl
Lid DB, Rob Verlinden, 010-4363641, rverlinden@vomigen.nl

Vertegenwoordigers afdelingen:

Amsterdam, Paul Berendsen, 020-4704680, paulbe@xs4all.nl
Amsterdam, Bert Tiddens, 020-4904421, bert.tiddens@planet.nl
Haarlem, Job Jongkind, 023-5374340, jobjongkind@yahoo.com

Lidmaatschap

Lidmaatschap	€ 27 (via machtiging € 25)
Lid met minimuminkomen	€ 20 (via machtiging € 18)
Grasabonnement	€ 13 (via machtiging € 12)

U wordt lid van De Groenen of abonnee van Gras door overmaking van uw contributie op Postbanknummer 306434 ten name van De Groenen, Utrecht.